

Објашњење пацијенту за позитивно-емисиону томографију / компјутеризовану томографију (ПЕТ/СТ)

Позитронска емисиона томографија (ПЕТ/СТ) је метода којом се помоћу радиофармака приказује функционално стање ткива и органа, односно метаболичка активност ћелија. То је најосјетљивија молекуларна сликовна метода данас, те је стандардна метода у праћењу пацијената с различитим туморима. ПЕТ/СТ је посебно користан за локализацију тумора, процјену ефекта проведене терапије, праћење прогресије болести, откривање локалног рецидива и удаљених метастаза, као и за прецизније планирање радиотерапије.

За сликовни приказ најчешће се користи радиофармак 18F-флуородеоксиглукоза (18F-FDG), који се убризгава интравенозно и служи за приказ метаболизма глукозе. Снимање се обавља 60 минута након и.в. примјене (током којих пацијент мора мировати) и траје 15–20 минута. Осим FDG-а, могу се користити и други радиофармаци специфични за одређене туморе, нпр. ПЕТ/СТ са F-колином (FCH), најчешће код пацијената с карциномом простате.

СТ (компјутеризована томографија) је саставни дио прегледа – дијагностичка метода током које се снимани дио тијела излаже рендгенском зрачењу, што омогућује детаљан анатомски приказ костију, меких ткива и крвних судова. У одређеним случајевима индицирана је примјена контрастног средства на уста или интравенозно, о чему одлучује специјалиста радиолог.

Могући ризици:

- Током претраге изложени сте јонизирајућем зрачењу. Доза зрачења је у медицински прихватљивим границама, а корист од претраге далеко надмашује потенцијалну штету.
- Преглед се не ради код трудница, осим у изузетним случајевима када је корист знатно већа од ризика, о чему одлучује надлежни специјалиста.
- Нека контрастна средства садрже јод – њихова примјена је контраиндицирана код пацијената алергичних на јодне контрасте.
- Могућа је алергијска реакција код примјене контраста током СТ снимања.
- У случају примјене контраста током СТ-а, могућ је пролазан метални укус у устима и осјећај трнаца или тоpline у тијелу.

Могућа ограничења за извођење претраге:

- Ако имате бубрежну болест, дијабетес, користите инсулин, метформин, имате хипертиреозу или сте ограничено покретни/непокретни – контактирајте нас ради договора.
- Обавијестите нас ако дојите.
- Упозорите нас на алергије на јодна контрастна средства или лијекове.

Припрема и ток претраге**Прије заказаног термина:**

1. Припремите:

- Здравствену књижицу и медицинску документацију (укључујући налазе глукозе, уреје и креатинина – не старије од мјесец дана) и CD претходних претрага
 - Списак лијекова које тренутно користите
 - Списак претходних терапија (операције, хемотерапија, радиотерапија)
2. Немојте јести барем 4 сата прије термина (вода и уобичајени лијекови су дозвољени, осим ако није другачије назначено, нпр. код дијабетичара).
 3. Пијте само воду – препоручује се 3–4 чаше прије доласка.
 4. Ако користите лијекове за дијабетес – наставите као и обично осим ако не добијете другачије упуте. Инсулинска терапија препоручује се барем 4 сата прије давања радиофармака. Детаљне упуте добићете од нашег особља.
 5. 24 сата прије претраге – не конзумирајте алкохол, кофеин, никотин и избјегавајте напорну физичку активност.
 6. Понесите боцу воде.
 7. Ако не можете доћи – молимо Вас да нас обавијестите.

На дан претраге

Планирајте боравак од 2–3 сата у нашем РЕТ/СТ Центру.

Након пријаве на рецепцији:

- Медицинска сестра узима узорак крви за одређивање глукозе и поставља интравенски пут.
- Слједи разговор с љекаром који објашњава претрагу и даје формулар за сагласност.
- Након ињекције радиофармака слједи одмор од 60 минута (сједење или лежење).
- Затим се изводи снимање које траје 15–20 минута. Положај током снимања је с рукама изнад главе. Ако мислите да нећете моћи држати руке тако, обавијестите особље.

Ако дође до кашњења због проблема с испоруком радиофармака или техничких потешкоћа – молимо за стрпљење.

Након претраге

Немојте се задржавати у просторијама Центра – и даље зрачите због примљеног радиофармака.

Начин преузимања налаза договорите прије претраге.

Исти дан – избјегавајте близину трудница и мале дјеце **током првих 12 сати након примања радиофармака.**

Поверљивост медицинских података

Подаци добијени претрагом могу се користити у научне сврхе – без навођења личних података.